

dali; zmanjkalo jim je v to — vključ „ehren-
gabe“ nemškega schulvereina v znesku 100.000
kron — noveč. Je pa križ! Samo nemško
besedičenje se ne zida šolskih poslopij!

Roditeljski večer priredi učiteljski zbor
c. kr. deške ljudske šole v Idriji v soboto,
dne 25. t. m., ob 8. uri zvečer v telovadnici.
Vzpored: 1. Kdaj smemo pričakovati boljših
časov? (Gosp. Josip Novak.) 2. Razgovori
in nasveti.

Pri Sv. Jerneju na Stajerskem je
umrla dne 15. t. m. gđ. Marija Kralj,
začasno upokojena učiteljica, rodom Ljubljani-
čanka. Tuberkuloza — učiteljska bolezen — jo
je spravila v prezgodnji grob. N. v m. p.

Panorama - Kosmorama na Dvor-
skem trgu pod Narodno kavarno.
— Lastništvo tega umetniškega zavoda nam
poroča, da se je pogodilo za dobavo slik z
znamenito tvrdko, ki ima centralo v Petrogradu,
na Dunaju, v Kijevu, Revalu in Dorpatu. Ta
tvrdka si je stavila kot posebno nalogo, izvršiti
krasne kolorirane slike dežele Kranjske, tako,
da bo krasota naše dežele kmalu znana po
vsem svetu. Brezdvomno bo to močno vplivalo
na promet tujcev. To bo torej velikanska re-
klama za Kranjsko. Prva serija teh slik je raz-
stavljena ta teden v „Panorami - Kosmorami“,
in sicer „Bohinjska proga od Trbiža do Gorice.“ — Nato sledi druga
naravna čuda Kranjske. — Šolskim vodstvom
in učitelstvu priporočamo prav posebno ta na-
rodni umetniški zavod. Več pove vsakotedenski
oglas v našem listu.

Tako je prav! Iz ormoškega okraja
nam poročajo: Stajerski deželni šolski svet je
poslal pretekli teden okrajnemu šolskemu svetu
nakaznice za učitelstvo v povišanih šolah. Takoj
drugi dan so dotičniki že imeli nakaznice v
rokah. Čast!

Zahvala. Zahvaljujem se društvu „Selbst-
hilfe der Lehrerschaft Steiermarks“, ki mi je
takoj ob smrti mojega soproga, g. nadučitelja
Alojzija Hechenbergerja, izplačala 1430 K. Pri-
poročam pristop k temu društvu vsem kolegom
in kolegijam. — St. Ožbald, 10. januarja
1908. Josipina Hechenbergerjeva, učiteljica in
nadučiteljica vdova.

Iz Istre nam pišejo: Popolnoma pri-
znavamo vodstvu „Zaveze“, da ni mogoče resno
odgovoriti na take silovite izbruhe sirovosti,
kakor jih ima „Naša moč“ v št. 5 s 3. dne
januarja t. l. pod naslovom „En šomašter je
bil...“ Sicer pa dandanes šomaštrov ni več;
bili so le v konkordatski dobi, dokler so po-
magali farovžkim kuharicam trebiti solato in
čistiti gospodove škornje. Vendar pa, da se
izbije klin s klinom, je najbolje, ako se odgo-
vori z narodno pesmijo:

En fajmošter je bil,
je kuharec natlačil,
pa drugo je dobil.

Tovariše učitelje in učiteljice opo-
zarjamo iznova na kamniški tisk „Naš
List“, ki so ga dobili na ogled vsi naši so-
miselniki. „Naš List“ iskreno in energično
zagovarja slovensko učitelstvo in njegove in-
terese ter prav odločno odbija klerikalne naskoke
na naše šolstvo, učitelstvo in „Zavezo“. Svoje
tovariše prosimo, naj se zavzamejo s svojim
vplivom, da se naroče na „Naš List“ slovenska
bralna društva in čitalnice ter
javni lokali, v katerih obuje učitelstvo.
Svoji k svojim in za svoje! Podpirajmo, da
nas morejo podpirati!

Razgled po šolskem svetu.

— **Ljudskih šol** je v Dalmaciji 428
s 685 razredi; od 57.625 otrok, obvezanih po-
hajati šolo, jih je lansko leto obiskovalo 53.000.
Učiteljev je bilo 413, učiteljice 310.

— **Ponemčevanje.** Nemški „Schul-
verein“ je v prvih 25. letih svojega obstanka
na jezikovni meji v 46 šolah nemški vzgojil
68.970 otrok. „Südmarch“ je na doslej sloven-
ski meji nakupila 300 oralo slovenske zemlje
in na nji naselila nemške kmete. Tako narašča
delo za nemški most do Adrije.

— **Trgovska visoka šola na Dunaju.**
„Narodni Listy“ poročajo: Trgovsko visoko
šolo odpre slovesno dne 2. februarja na Dunaju.
Otvoritev se udeležita trgovinski minister dr.
Fiedler in minister Gessmann. V enoletnem
tečaju bodo poučevali na navedeni šoli poleg
strokovnih predmetov tudi knjigovodsko kalku-
lacijo in obrtno zakonodajo. Posebni docent pre-
dava enkrat tedensko v češčini obrtno zakonodajo.

— **Prošnja madžarskih učiteljev**
banu. „Budapesti Hirlap“ poroča iz Zemuna,
da so madžarski učitelji, ki so nameščeni na
hrvaškem, odposlali banu Rauchu prošnjo, naj
razveljavi naredbo bivšega sekijskega načelnika
za uk in bogocastje Rojca, s katero se je mad-
jarskim učiteljem na hrvaškem odvzela volilna
pravica.

— **Odlikovanje za mučenje šolskih**
otrok. Iz Poznanja poročajo: Pravcati dež od-
likovanj je prišel na ljudske pruske učitelje za
potlačanje stavke poljskih šolarjev. Tako je bilo
v zahodni Prusiji h koncu leta odlikovanih 14
poljskih učiteljev, dva ravnatelja, pet uradnikov
šolskega nadzorstva, 6 načelnikov občin in
okrajnih 1 dež. svetnik in 1 nadgozdar. Na Poz-
nanjskem je dobilo red rdečega orla, oziroma
red krone 4. vrste: 19 nadzorovnikov, 2 šolska
svetovalca, 10 nadučiteljev in 53 ljud. učiteljev.

Z gospodarskega polja.

— **Zopet podražanje premoga.** Tr-
govci s premogom so zopet podražili premog
za 10 vinarjev pri 50 kilogramih. Svoj skep
utemeljujejo s tem, da jim je trboveljska dru-
žba premog podražila za 15 vinarjev, železnica
pa tovarnino za 2 K. In spričo takim dejstvom
se upajo krščanski socialci v državnem zboru
trditi, da ni nobene draginje in da
so vse pritožbe o draginji le slepilo.

— **Tudi petrolej se podraži.** Av-
strijski čistilci petroleja so sklenili zopet zvi-
šati ceno za pol krone, t. j. na 27 K.

— **I. slovensko društvo perotni-**
narjev in rejcev vseh malih domačih
živali v Trzinu sklicuje s tem svoj drugi
redni občni zbor, ki se vrši v ne-
deljo, dne 26. januarja 1908, v gostilnici
„Sluga“ v Trzinu točno ob 2. uri popoldne s
sledenim vzporedom: 1. letno poročilo pred-
sednika; 2. branje zapisnika zadnje občne seje;
3. poročilo blagajnika in preglednikov; 4. po-
ročilo knjižničarja; 5. predložitev društvenega
imeti; 6. izprememba pravil; 7. volitev: a)
predsednika in njegovega namestnika; b) tajnika in
njega namestnika; c) blagajnika; d) knjižni-
čarja; e) svetnika; f) dveh preglednikov; 8.
prosti predlogi; 9. predavanje in zaključek.
Po I. vseslovenskem shodu v Ljubljani z dne
27. oktobra 1907 je postalo zanimanje za naše
društvo vedno večje, ter se izražala večstranska
želja, da se stalno premesti v Ljubljano, ker
bi se tam zamoglo društvo v vsakem oziru
bolje razviti ter delovati v širšem delokrogu.
— Ker je ta misel dalekosežnega in velevaž-
nega pomena, upoštevalo je vodstvo to pri se-
stavi dnevnega reda ter pod šesto točko ustavilo
„Izpremembo pravil“, kar je neobhodno po-
trebno, ako se društvo preseli v Ljubljano. Pri
tej točki razpravljalo se bo tudi o potrebnosti
te preselitve, ter je zaradi tega nujno potrebno,
da se te občne seje, v kateri se bo odločila
nadaljna usoda društva, udeležijo po možnosti
vsi društveni člani. — Ne ustrašite se daljše
poti ali morebiti slabega vremena in malih
potnih stroškov, ampak pridite vsi, katerim je
resnično ležeče na razvoju in napredku društva,
da se složno pogovorimo o tem velevažnem
koraku, ki ga nameravamo storiti.

Listnica uredništva.

K. M. v K.: Mi nismo dobili tistega poročila,
pač pa ga čitamo v „Gorenju“. — Na Kras: Pri-
hodnjič! — V Buzet: Porabimo prihodnjič. Prosim
večkrat kaj takega. Morda stalno. Saj si lahko s tovariši
razdelite delo. — Iz — Začnemo prihodnjič. Za stalno
prosimo. Le vrlo naprej! V Prago menda avgusta. Se
ni določeno natanko.

Listnica upravnštva.

Cenjeni naročniki! Od mnogih so mi došli po-
zivi, naj jim naznamim, koliko so pri „Tovarišu“ še na
dolgu. Žal, da mi doslej zbog preobilnega posla še ni
bilo moči ustreči. Ko uredim vse, potem izkažem svojdas
na ovitkih, koliko ima vsak plačanega, na kar vas bom
pa še enkrat prej v listnici opozoril. Mislim pa, cenjeni
naročniki, da približno vsak ve, kako je s njim. Pošlje
naj toraj sigurno toliko, kolikor misli, da je na dolgu.
Odzvali so se mojemu zadnjemu vabilu res —
kljub resni prošnji na vse — le že priznajo točni
naročniki. Od drugih — malo, prav, prav malo: Bla-
gajna svoje pravice. Tiskarna tudi. Torej!
Tovariši! Vsak skleni trdno, da plača 1. svečana
vsaj enoletno naročnino — ampak vsak, brez izjeme.
Ako pošlje vsak izmed 1200 naročnikov s 1. II. t. l.
oboloso 8 K., potem je blagajna našega stanovskega lista
vsaj toliko podprta, da mu bo moči izhajati.
Tisti, ki so več na dolgu, naj pošiljajo pozneje
makari po 2 K. Upravnik bo vpisaval tudi te male
vsote z veseljem, dasi mu bo to dalo mnogo dela. Na-
redite tedaj upravniku to veselje, zakaj ura je dvanajsta.
Iz mrtvila! — Ako kdo ne dobi lista, naj reklamira!
Naročnino za „Tovariša“, prosim, pošiljajte edinole na
Upravištvu Učit. Tov. Gradišče št. 2 pa ne na tiskarno,
ali skupno za Domače ognjišče, Popotnika itd. Računi
se drugače preveč mešajo.
Priporočam se vam v lepi nadeji
Upravnik.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 85. Kranjsko. 46 1—1
Na dvorazredni ljudski šoli na Sori je stalno
oddati učno mesto s postavnimi prejemki.
Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo
semkaj predpisanim potom do 12. februarja 1908.
Prošilec, ki v kranjski javni službi še niso stalno
nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom
dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko
službo.
C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 8. januarja 1908.

St. 137. 47 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli v Ormen vrhu se raz-
pisuje s tem drugo učno mesto v stalno nameščenje.
Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo
semkaj predpisanim potom do 19. februarja 1908.
Prošilec, ki v kranjski javni šolski službi še niso
stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpri-
čevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposob-
nost za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Logateu,
dne 18. januarja 1907.

St. 138. 48 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Godoviču se raz-
pisuje s tem učno mesto v stalno nameščenje.
Pravilno opremljene prošnje naj se službenim
potom semkaj predlagajo do 19. februarja 1908.
Prošilec, ki v kranjski javni šolski službi še niso
stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim iz-
pričevalom dokazati, da imajo popolno telesno spo-
sobnost za šolsko službo.
C. kr. okrajni šolski svet v Logateu,
dne 18. januarja 1908.

St. 112. Štajersko. 49 1—1

Učiteljske in šolskega vodje službe.
V celjskem političnem okraju se bodo s pričetkom
poletnega tečaja 1908 sledeče učiteljske službe stalno
dopolnile:
Na enorazredni ljudski šoli v Žusemu (II. krajni
razred) mesto šolskega vodje,
na petrazredni v Braslovcah (II. krajni razred),
na dvorazredni v Letušu (krajni šolski svet Braslovce,
III. krajni razred) in na štirirazredni dekliški šoli v
Šmarji (II. krajni razred) po eno mesto učiteljice,
na petrazredni ljudski šoli v Polzeli (II. krajni
razred) eno moško in eno žensko učiteljsko mesto,
oboje s prostim stanovanjem.
Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim
službenim potom vložiti do dne 20. svečna 1908
pri dotičnem krajnem šolskem svetu.
Celje, dne 17. prosinca 1908.

Članom društva „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.

Decembra meseca 1907. sta umrla dru-
štvenika Matija Altenbuchner in Alojzij
Hochenberg. Donesek 4 K. je plačati
meseca januarja 1908. Obenem se opozarja,
da je plačati 2 K za rezervni zaklad in 1 K
(ne 50 h!) za upravne stroške. Vsoto 7 K je
moči plačati tudi v dveh rokih. Gospodje za-
upniki naj opozore člane svojega okraja na ta
razglas. O d b o r.

PANORAMA KOSMORAMA
v Ljubljani, Dvorski trg št. 3
(pod Narodno kavarno). 6 52—4

Od 25. januarja do vstetega 1. februarja:

Finsko, dežela 1000 jezer.
Helsingfors.

Narodna knjigarna
12 52—12
v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

združena s trgovino s šolskimi, pisalnimi,
risalnimi in drugimi v to stroko spadajočimi
potrebščinami, se priporoča vsemu zavednemu
naprednemu učitelstvu za dobavljenje vseh
knjig in časopisov ter šol-
skih in drugih potrebščin.

**Prva vipavska
vinorejska zadruga**
v Vipavi

priporoča čislalnemu učitelstvu svojo veliko
zalogo izvrstnih 45 2—1

vipavskih vin

ki jih oddaja v vsaki množini od 56 litrov
dalje. — Cene so zmerne, postrežba točna.
Za pristnost vin jamči načelstvo.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami,
prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart
Zvezna trgovina v Celju
Rotovška ulica št. 2

priporoča kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni
in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke,
tablice, gobice, črnilo itd. — Knjige v vseh velikostih, črtane, z eno ali
dvema kolonama, v papir, platno, grad ali polusnje vezane.
Odjemalne knjižice po raznih cenah. — Največja zaloga vseh tiskovin za
občinske urade, krajne šolske svete, učitelstvo, župnijske urade, okrajne zastope,
užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli, citre, kitare in tamburice.
— Stambilje, pečatniki, vignete (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršuje
se v najkrajšem času. — Dopisnice, umetne, pokrajinske in s cveticami od
najprostejših do najfinjših. — Albumi za slike, dopisnice in poezije. —
Zavitke za urade v vseh velikostih.
Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. —
Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene. — Priznana dobro blago.
Solidna in točna postrežba. 5 52—17

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL
tovarna oljnatih barv, laka in firneža
v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6
nasproti hotela „Union“
priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v
mestu in na deželi njiju priznana najboljši,
črni, medli 19 52—4
lak za šolske table.

VERONIKA KENDA
v Ljubljani
na Dunajski cesti šte. 20
priporoča p. n. krajnim šol. svetom,
šol. vodstvom in učitelstvu svojo
**veliko zalogo pisalnih
in risalnih potrebščin.**
Dalje imam v zalogi risalni papir
raznih vrst v vseh predpisanih veli-
kostih, pisalni in pisarni papir,
zavitke različne velikosti, veliko iz-
biro peres, držal, svinčnikov, gu-
mic, krede, črnila, barvic, ravnil,
ter vseh v to stroko spadajočih
predmetov. 14 52—21
Postrežba točna in solidna.
Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Specialna trgovina za opreme nevest.
Moško, žensko, otroško in perilo za novo-
rojence se po meri izdeluje solidno in
najceneje. — Platno vseh širin za telesno
in posteljno perilo, namizni prtji, serviete,
garniture za kavo, bele in barvaste, bri-
salke, žepni robci, brisalne rute, šifon,
širting, kreton, batist itd. itd.
Najnovejše modele za perilo radi pokažemo
na ogled. — Švicarske vezanine.

Strogo solidno blago. Niske stalne cene.
Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta.

Svetlolikalnica:
15 52—20 **Kolodvorske ulice št. 8.**

Cenovnik zastoj in poštne prosto.
Največja in najbogatejša tvorniška zaloga
priznana pravih švicarskih

Union-ur 31
52—4

katerih tvornic delničar sem in edini zastopnik
za vso Kranjsko, ter zastopnik ur Schaff-
hausen, Klassig in Glashütte.

Velika zaloga zlat-
nine, srebrnine in
dragocenih kamnov,
kakor blaga od
srebra in kinasrebra

Fr. Čuden
urar in trgovec
v Ljubljani
Prešernove ulice

nasproti frančiškanskemu samostanu.
